

De sigte: Et bestemt Tilfælde tilbød vi at levere et Parti Lampeglas til 9,639 Kr., men Manden, vi gjorde Tilbudet, viste os, at han kunde købe disse Lampeglas fra Thykland for 8,762 Kr. Han havde betalt i Told 3,190 Kr., og Sagen stiller sig derefter paa følgende Maade: Tyfferne fik 5,572 Kr., Statskassen fik 3,190 Kr., og Aktieselskabets Fordring gaar nu ud paa, at Tolden skal forhøjes saa meget, at den bliver rigelig 4,000 Kr., at for Fremtiden Statskassen ikke faar noget og Tyfferne heller ikke faa noget. At Tyfferne ikke faa noget, kunde endda alle være enige om, kan være heldigt, men at Statskassen skal give Afald paa 4,000 Kr., for at Aktieselskabet Kastrop Glasværk skal kunne levere os Lampeglas, synes jeg er et temmelig stift Stykke. Smid- lertid er der noget ved dette Andragende, som har en forsonende Karakter, og det skal jeg tillade mig at nævne for det høje Ting. Der staar i dette Andragende: „At nærværende Indlæg søger at tjene som Forvar, for en tilstrækkelig Toldbeskyttelse af Glasfabrikationen er let at se, og vi ville heller ikke lægge Skjul paa, at vore personlige Interesser have givet Impulsen til dets Fremkomst.“ En saadan Forklaring er fuldstændig afvæbnende i hvert Tilfælde over for mig, jeg vilde meget hellere se et Andragende forklaret paa denne ligefremme Maade, end se det ledsaget af alle mulige moralske Grunde, som i Virkeligheden ikke ere meget værd. Ærlighed maa man altid respektere, selv hos en Modstander. Nu svarer man hertil fra protektionistisk Side: Ja, Tolden udnyttes aldeles ikke, det er en ren Fejlstagelse, den indenlandske Konfurrence regulerer Prisen, og Konsumenterne komme ikke til at betale mere, end hvis vi ingen Toldbeskyttelse havde. Til Smødegaaelse af dette Argument, som jeg uden for Tinget har imødegaaet mangfoldige Gange, skal jeg henvise til en officiel Udtalelse fra selve vor danske Industri. De forenede Papirfabrikker holdt for nylig Generalforsamling, og paa denne ophyste Formanden, at en Dres Medsættelse af Tolden paa Papir vilde medføre en Nedgang i Indtægten af 170,000 for Fabrikkerne. Naar man paa Basis af denne officielle Udtalelse fra Papirindustrien anstiller en Beregning over det samlede Beløb, vi svare aarlig til de forenede Papirfabrikker og Ferslæms Fabrikker, komme vi til den Slutning, at vi aarlig betale over 1 Million, vi ere godt paa Vej ind i den anden Million i Toldstat til disse Fabrikker. Nu maa man vel erindre, at den udenlandske Pris jo ogsaa inkluderer en Arbejds løn og en Fabriksfortjeneste, alt saa udover den Arbejds løn og Fabriksfor-

tjeneste, som Udlandet er tilfreds med, forlanger den toldbeskyttede danske Papirindustri mere end 1 Million aarlig, og det synes, at man i mange Egne af Landet og ikke mindst her i det høje Ting og i Landstinget finder denne Fordring overordentlig rimelig og synes, at det vil være Synd at gøre en Forandring i Tolden, og dog foreligger der netop fra Papirfabrikkerne et tidligere Andragende, der taster et udmærketlys over hele det protektionistiske System. Der staar i dette tidligere Andragende: „Da Tolden sidste Gang blev nedsat, bleve vi nødte til at indføre Forbedringer i Fabrikationen og anskaffe ny Maskiner og foretage ny Ombygninger, og der bliver foruden de Fabrikker, vi havde i Forvejen, bygget flere nye store Fabrikker. Altsaa, man skulde tro, at Rigsdagen maatte have faaet det Indtryk, at Toldens Medsættelse var overordentlig heldig i dette Tilfælde. Der er endnu en Betragtning, som jeg ikke vil undlade at drage frem; det er Forholdet til Udlandet og ganske særlig Forholdet til England. Er det ikke behynderligt, at naar vi herhjemme tale om Forholdet til Udlandet og navnlig til England, tage vi saa godt som aldrig Hensyn til, at det Land, som vi gøre vor Hovedforretning med, det Land, som absolut er det vigtigste for det danske Agerbrug, modtager saa godt som alle vore Produkter fuldstændig toldfrit, medens vi til Gengæld sætte til Dels ublu Toldsatser paa saa godt som alt, hvad vi faa derovre fra? Denne Betragtning har begyndt at gøre sig gældende i England, og det er farligt. Seg til nylig jendt et Blad fra Brabrand, og deri blev sagt af en Mand, der har haft Forretninger her i Landet: Naar man i Danmark lægger en Told af 50—100 pCt. paa de Salgsartikler, som have den største Interesse for os, saa er der ikke den mindste Anledning for os til at se særlig mildt paa det danske Flæsk og Smør. Seg tror, at det er betænkeligt at se en saadan Stemning rejse sig imod os inden for det Land, som er vort Hovedmarked. Det er klart, at hvis vi skulde møde Tønderer eller Teorier i England som dem, der allerede er begyndt at komme frem, og hvis de skulde blive gennemførte i Praksis med Hensyn til vort Smør og Flæsk, saa vilde vi her i Danmark bittert angre, at vi ikke for længe siden have vist disse elstverdige Raabøer Hensynsfuldhed ved at foretage Reduktioner af de Toldsatser, der ere for høje. Et æret Medlem foreslog i Gaar at lægge Told paa Hø, Halm, Heste og jeg tror paa flere Ting (Stammer: Havre!), ja Havre. Seg tror, at vi vilde gøre langt bedre ved at se hen til vort Agerbrugs fremtidige Ind-